

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Copyright © 2019, Miodrag Majić

Copyright © 2019 za ovo izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02547-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

MIODRAG
MAJIĆ

DECA ZLA

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2019.

Katarini, za ljubav, podršku i slobodu koje mi daje

PROLOG

I tog 25. novembra, baš kao i prethodnih dvadeset godina na isti dan, starica se probudila tačno tri sata i dvadeset minuta posle ponoći, uperivši pogled prema prozoru sa velikim metalnim rešetkama. Nekoliko trenutaka, širom otvorenih očiju koje su jedva izvirale iz dubokih tamnih duplji, gledala je u pravcu dvorišta ispunjenog maglom, kao da očekuje da će se, ovoga puta, iz tmine konačno pojaviti neko. A onda je, na način na koji je to činila i prethodne dve decenije, sa kreveta sa kojeg je visila telesnim izlučevinama isprljana posteljina, podigla jedva vidljivo telo i laganim korakom, bosa, krenula niz hodnik.

Iako je na prvi pogled delovalo kao da tumara bez cilja, krećući se po ledenom ispucalom kamenom podu i pridržavajući se za vlagom nagrizenе zidove sa kojih su visili komadi žućkaste boje, nepogrešivo je došla do sobe dežurne sestre. Vrata prostorije bila su pritvorena i kroz maleni prostor do do vratka dopirali su slaba svetlost i prigušeni zvuci noćnog programa na radiju. Nije bilo potrebe da kuca. Sestra ju je, baš kao i uvek na taj dan, očekivala, znajući da će i ovoga puta iz usta bolesnice koja će narednih tri stotine šezdeset i četiri noći provesti najvećim delom u dubokom stuporu, čuti sada već dobro poznate reči: „Pomozi mi da ga oteram.“

Znajući za ovaj ritual, medicinske sestre su se danima pripremale, dogovarajući se o učešću u jednom od najneobičnijih događaja u ustanovi kojoj nisu nedostajala čuda. Poput ostalih zaposlenih u psihijatrijskoj bolnici u Kovinu, odavno su prestale da se iščuđavaju fenomenu „Trnove Ružice“, kako su staricu, zbog neobjašnjivog buđenja u tačno određeno vreme, prozvali novinari gladni

senzacija. Ponašanje njihove neobične pacijentkinje godinama je bilo predmet interesovanja najeminentnijih psihijatarata. Oni su za misteriozni unutrašnji časovnik bolesnice pronalazili najrazličitija objašnjenja, počev od specifičnog oblika šizofrenije pa sve do uticaja natprirodnih sila. A onda su i stručnjaci odustali, prepuštajući misterioznu štíćenicu kovinske psihijatrije njenim redovnim terapijama i vremenu, koje će ubrzo, verovali su, objašnjenje za njene nedokučive postupke odneti tamo gde pravim tajnama možda jedino i jeste mesto.

Ove godine dužnost da sačeka staricu i otprati je do zajedničkog kupatila pripala je dvadesetpetogodišnjoj stažistkinji iz Pančeva. Kako je ovo njeno vatreno krštenje, koleginice su je prethodne večeri detaljno pripremile za ono što se od nje očekuje. Nakon što je u memljivom kupatilu starici pomogla da skine spavaćicu, stažistkinja ju je odvela ispod zarđale cevi na čijem kraju se nalazila iskrivljena metalna ruža. Ledeni mlaz crvenkasto-smeđe tekućine jurnuo je sa plafona poprskavši devojkicu po ruci. Iz njenih usta izlete psovka. Ali sitno telo starice, koje je podsećalo na pokazni skelet iz amfiteatra medicinskog fakulteta umočen u sivkasti rastopljeni vosak, nije se ni pomaklo. Pacijentkinja je od svojih domaćica uvek na ovaj dan zahtevala da je okupaju.

Nakon što je sunderom sa štíćenice skinula naslage prljavštine, stažistkinja ju je, pažljivo poštujući nepisani protokol, posadila u stolicu ispred dugačkog naprslog ogedala, gde joj je unapred pripremljenim makazama odsekla pramen kose. Pregršt sedih dlaka bez reči je spustila u tanku smežuranu šaku. A onda se bez reči udaljila, nastavljajući da iz prikrajka s interesovanjem posmatra čudni noćni obred.

Držeći u ruci odrezani pramen kose, starica se laganim korakom uputila ka izlazu zdanja, koje je pre više od veka predstavljalo pograničnu vojnu kasarnu. I dalje bosa, ne oklevajući, zakoračila je u dvorište pokriveno tankim slojem prvog novembarskog snega. Tragovi koje je sitnim duguljastim stopalima ostavljala po prtini ukazivali su na nepravilan hod i neku, ko zna u kojoj prilici stečenu, povredu jer su joj otisci nožnih prstiju sa desne strane bili gotovo nevidljivi.

Posmatrajući je sa ulaznih vrata bolnice, stažistkinja je uočila kako se približava jednom od udaljenih stabala obraslom u bršljan, u čijem podnožju je biljka penjačica, na samim počecima osvajanja najudaljenijih delova davno zasađene topole, stvorila gust, duboki tepih. Tada je sigurnim pokretom ruke odnekud iz dubokog sloja po zemlji rasutog šiblja izvukla malenu staklenu posudu, stavila unutra pramen kose i podlakticu desne ruke prinela ustima, kao da je ljubi. U narednih nekoliko trenutaka čitav ritual bio je priveden

kraju, ali je starica prethodno jedva čujnim glasom, gotovo pevušeći, izrecitovala nekoliko strofa molitve ili kletve na jeziku koji je mladoj devojci iz daljine zazvučao sličan onom kojim ju je na nedavnom letovanju u Hurgadi, sa razglasom iz džamije, svakoga jutra budio hodža.

Povratak starice u odaje odvijao se istim putem kojim je i došla, tako da se većina u mladom snegu ostavljenih tragova gotovo u potpunosti poklapala. Jedina razlika bila je u tome što su se ovom prilikom nevidljivi prsti utapali u obrise pete suprotne noge, dok je otisak suprotnog stopala ostavljao jasniji dokaz o povratku.

Jednako tiho kao što se i pojavila pre nepunih dvadeset minuta, starica je nestala u tami sobe u kojoj će nepokretna provesti većinu godine. Zatvarajući masivna vrata kovinske psihijatrije i vraćajući se ka sopstvenim odajama, stažistkinja je na dugačkom kamenom podu koji se prostirao između zidova oljuštene boje na nekoliko mesta primetila sveže tragove krvi. Ipak, ni nju, baš kao ni njene prethodnice svih ovih godina, ovo otkriće nije uznemirilo. Za nekoliko trenutaka, kada njena pacijentkinja utone u dugotrajni san, gazom će joj previti ranu na ruci. Znala je da je reč o povredi koju je, izgovarajući nerazgovetne stihove, starica sebi nanela nekolicinom preostalih zuba. I na ovaj deo rituala čudesne štice nje koleginice upozorile su je na vreme.

Osećaj

„Kao nikada ranije, znao sam da to nije bio moj slučaj. Bio je to osećaj sličan onome kada znate da voz, iako izgleda kao i svaki drugi, nije vaš i da, bez obzira na to što se na njemu nalazi oznaka odredišta i što vas kondukter poziva da požurite, u njega ne treba ući. Postojao je taj neki osećaj... To nešto, što je trebalo poslušati. Ali umesto da do kraja verujem sebi, poverovao sam jedinom 'kondukteru' kojem nikada nisam uspeo da kažem ne. Ušao sam u voz. Naravno, svaka stanica na koju je pogrešni voz stao bila je pogrešna. Zapravo, svaka me je vodila sve dalje u bespuće.“

(Transkript zapisnika o saslušanju svedoka Nikole Bobića pred tužiocem za organizovani kriminal, 15. septembar, 10.40 časova)

NEDELJA, 13. MART, OKO 19 ČASOVA

Kada kupuješ postelju, pažljivo biraj i nemoj da štediš... Jer postelja je mesto sa kojeg najčešće odlazimo i ono što u očima ponesemo na poslednji put.

Ležeći vezan za stranice mesinganog kreveta, Radovan Kovač setio se reči majke kojima ga je iz samrtne postelje kao mladića ispratila u Beograd.

Kupujući delo poznatog italijanskog dizajnera Lučana Friđerija, na kojem se u ovim trenucima nalazio raskrečen i okrenut na stomak, nije štedeo i verovao je da pažljivo bira. Ipak, kada je pre dve godine bio na sajmu nameštaja u Milanu sa suprugom, sa kojom je tada još delio uzglavlje, nije razmišljao o majčinom amanetu. Uporan i svojeglav kakav je oduvek bio, žarom rođenog takmičara, na aukciji je ponudio najbolju cenu za ležaj za koji je verovao da jasnije od ostalih oslikava njegovu moć. Jer dok je supruga do poslednjeg trenutka navijala za ram ravnih linija prekriven kožom, on se opredelio za masivnu konstrukciju zlatom prebojenog mesinga, potpisanu rukom proslavljenog umetnika. Kao i uvek do tada, odabrali su povlađujući njegovom ukusu, onom koji će mu, dve godine kasnije, pomoći da daleko bolnije zakorači u smrt.

Krvavi zglobovi na rukama i nogama Radovana Kovača bili su već desetak minuta pričvršćeni policijskim liscama upravo za elegantno izvajane simetrične šare koje su tvorile stranice Friđerijevog umetničkog dela. Njihova razduženost i brojnost omogućili su brzo i sigurno vezivanje Radovanovih udova, baš kao što su sprečavali i bilo kakvu mogućnost izbavljenja suprotno volji napadača. Jedina mogućnost koja mu je ostavljena bila je da šake i stopala pomera onih nekoliko centimetara koliko su čelične alke, uz zlokobnu škripu,

mogle da se kreću na putu do narednog kovanog zavijutka. No i ovi sitni pokreti nanosili su mu oštar, isijavajući bol. Njegov dželat stegao je čelične omče toliko snažno da je svaki pokret duboko urezivao oštre ivice metala u ispucalu kožu prevučenu preko njegovih zglobova. Međutim, krik koji bi u drugačijim okolnostima pri ovim pokretima refleksno izletao iz grla žrtve, ostajao bi zarobljen u naborima krpe otužnog ukusa, koja se nalazila zaglavljena duboko u njegovim ustima.

Pa ipak, Radovan Kovač je i dalje verovao da će, kao i toliko puta do tada, pronaći način da bezizlaznu situaciju reši u sopstvenu korist. Bio je ubeđen da će njegov napadač u poslednjem trenutku uvideti da je načinio fatalnu grešku koju je još moguće ispraviti iskrenim kajanjem zbog neobjašnjive drskosti. Traženjem oprostaja koje bi ga, ako bi poverovao da je reč o tragičnoj zabuni, spaslo smrti ili, u najboljem slučaju, dugogodišnje robije. Pomislio je čak i da će se konačno aktivirati i basnoslovno plaćeni alarm koji je reagovao na svaki neželjeni pokret počev od ivice njegovog imanja na tlu, pa sve do nekoliko metara iznad ograde u vazdušnom prostoru velikog poseda. Zapravo, verovao je da će se i ovoga puta dogoditi čudo.

Ali kada je ruka u kožnoj rukavici na njegov dlan spustila hladan metal podsetivši ga na priču od koje je bežao sve ove godine i za koju je verovao da je konačno ostala pokopana u ruševinama male seoske kuće, znao je da mu je sasvim izvesno došao kraj. Jedino čemu se od tog trenutka nadao bilo je da će preostali trenuci proteći što brže i da će, iz nekog razloga, pomahnitali dželat poželeti da što pre završi s njim.

Tihi monstrum u crnom kombinezonu sa velikim naočarima za varenje na glavi imao je očigledno drugačije planove. Nigde ne žureći, najpre mu je lepljivom trakom, čije je odmotavanje sa kotura jasno čuo, povezao šaku, čvrsto u njoj zatvarajući ostavljeni predmet. Dok ga je još jednom sekao snažni bol od urezanog metala, u nozdrvama je osetio otužni miris lepka pomešan sa kiselkastim dahom napadača koji se primakao njegovom licu.

„Sećaš li se?“ Kroz usta prekrivena pletenom fantomkom, začuo je jedva razumljivo, sablasno mumlanje napadača.

Sećao se...

Narednih nekoliko trenutaka čuo je isključivo sopstveno šišteće disanje i udarce bila u ušima. Negde u daljini začulo se i kreštanje velike sivo-crne ptice kojoj nikada nije znao ime. Napadač se, mogao je to samo da pretpostavi, za

trenutak udaljio. Poslednji jasno registrovani zvuk bio je još jedan reski udar metala koji je prostrujao mesinganim ramom potpisanim rukom italijanskog umetnika. Međutim, ovoga puta zvuk je dopirao od nečeg mnogo većeg i moćnijeg nego što su to bile alke stegnute oko njegovih udova. Pokušao je da se okrene... Nije uspeo... Prvi put u životu, osetio je ledeni samrtni strah.

I onda je nastupilo ono čega se pribojava svako ko je već pomiren sa nastupajućom smrću.

Prvi siloviti udarac teškim metalnim predmetom sjurio se preko naoštrene alke na članak Radovanove desne noge. I pre nego što su nervna vlakna do kičmene moždine prenela razdirući bol, krajičkom svesti začuo je zvuk pucanja sopstvene kosti. Ali napadač mu nije ostavio vremena za predaju užasnom osećaju. Sledeći, još silovitiji udarac pogodio je levu lopaticu, kidajući kožu na plećki i drobeći ključnu kost. Činilo mu se da će mu od pritiska koji je jurnuo u glavu jabučice izleteti iz duplji. Urlao je bez glasa, refleksno udovima drmusajući krevet. Krpa, koju je sve više gutao, počinjala je da ga guši, a njegove uvek napola zapušene nozdrve, kroz koje je u ovim trenucima počinjala da ističe sukrvica, više nisu bile dovoljne da propuste neophodnu količinu vazduha. Davio se...

Nakon što se usijani metal svalio na njegovu zadnjicu lomeći trtičnu kost, čuo je kako je mlaz krvi poprskao prekrivač. Gušio se u mirisu krvi i sopstvene mokraće. Telo mu se grčilo kao pri udarima visokog napona. Osećao je kako nad njim definitivno gubi kontrolu. Još jednom – strahovit udarac velikim sečivom preko prevoja ispod kolena. Učinilo mu se da su se creva refleksno ispraznila nakon praska koji je propratio otvoreno prelamanje leve podlaktice. To mu, u izmaglici sačinjenoj od hiljada svetlećih staklića koja ga je sve više okruživala, više nije bilo bitno.

A onda se, najednom, kosac možda i nesvesno smilovao. Precizni udarac u potiljak u trenu je isključio osigurače na komandnoj tabli svesti Radovana Kovača. Sa mesta na čiji značaj mu je pre više od dvadeset godina ukazala umiruća majka, na poslednje putovanje poneo je u očima sliku krvave jastučnice kupljene na Velikom bazaru u Istanbulu. One iste u koju je njegova supruga Mira Kovač pre nekoliko godina ušila pramen kose, naivno verujući da će stara vlaška bajalica sprečiti Radovana da je ponovo prevari.

NEDELJA, 13. MART, OKO 20.45 ČASOVA

„Profesore, možemo li da postavljamo pitanja?“

„Naravno! Samo... ja nisam profesor. Ja sam advokat. Profesori su dosadni, a advokati su zabavni i kul. Zar ni posle ovakvog predavanja to niste shvatili?“

U punom amfiteatru začu se odobravajući smeh. Nikola Bobić polako pokupi beleške sa katedre. Računao je na to da će studenti koji su iz njemu neshvatljivih razloga pristali da nedeljno veče provedu na predavanju na temu „Profesija – advokat“ brzo odustati i krenuti u bioskope, parkove, na sastanke, ili jednostavno negde gde je prirodnije provesti poslednje preostale sate vikenda. Međutim, činilo se da ih je još jednom osvojio zanimljivostima iz sudnice, odvajajući ih nakratko od uobičajenih mladalačkih aktivnosti. Već kod uvodnog izlaganja primetio je živahnu ridokosu devojkicu iz prvog reda, koja je privlačila pažnju kako prijatnom spoljašnošću, tako i načinom na koji je iskazivala zainteresovanost za temu. Shvatio je da je i ona primetila njega, jer ga je tokom celog predavanja gutala očima. Bila je starija od ostalih i pomislio je kako sigurno pripada kategoriji večitih studenata, kojima Pravni fakultet nikada nije oskudevao.

„Možete li nam reći kako uspevate da otkrijete kad vas klijent laže? Ili kada vam govori istinu? Nije li to jedna od najznačajnijih stvari u vašem poslu?“

Bilo je to jedno od tipičnih pitanja koje studenti postavljaju u ovakvim prilikama. Na listi najčešćih, delilo je prvo mesto sa pitanjima tipa: „Da li podržavate smrtnu kaznu?“ i: „Koji vam je najinteresantniji slučaj u karijeri?“ *Klasično razmišljanje generacije odrasle uz „Zakon u Los Angelesu“*, pomislio

je. Znao je da su budući pravnici, jednako kao i većina gledalaca detektivskih serija, opsjednuti istinom i njenim otkrivanjem. Za razliku od onih koji su godine proveli u sudnici, laici veruju da istina postoji, i da je uvek jasno razdvojena od laži. Kao da je reč o jin-jang znaku. Crnoj i beloj polovini koje se nigde ne prepliću. Nedostajao mu je snif burmuta. I želeo je da što pre izađe napolje. Ali kasnije, često iznova razmišljajući o lancu događaja koji su usledili posle te večeri, shvatio je da tu, u amfiteatru Pravnog fakulteta, po svemu sudeći, nije shvatao da zanimljiva riđokosa devojkica koja je bila starija od svojih kolega postavlja drugačije pitanje. Ono na koje je trebalo obratiti pažnju.

„Jednostavno, ne interesuje me da li me lažu, mada im uvek objasnim da je, ako neko treba da laže, uvek bolje da to činim ja.“ Amfiteatrom se još jednom razleže veseli žamor. Nikola je odgovorio kao i toliko puta ranije u sličnim prilikama. „Interesuje me šta kažu dokazi. Oni su ti koji govore istine i laži, ili, još bolje, ne govore ništa, ali se računaju. Ništa drugo. Istinu je ponekad i bolje ne znati. Naravno, pod pretpostavkom da se složimo da ona uopšte postoji onako kako je doživljavamo. Ali to je neka druga priča. Ako želite da je čujete, moraćete tražiti od fakulteta da me dodatno plati.“ Nasmejao se, izazivački podigavši guste obrve.

„Ali“, nastavila je entuzijastično riđokosa, „zar mislite da je moguće razumeti zločin bez razumevanja onoga ko ga je izvršio? Zar je moguće pružiti kvalitetnu odbranu nekome ko vas suštinski ne zanima? O kome ne znate ništa značajno? Na kraju krajeva, kako možete pomoći nekome za koga ne znate čak ni da li je iskren prema vama ili ne?“

Nikola se ponovo blago osmehnu. Shvatio je da mu se, uprkos bezbrojnom odgovaranju na različite verzije ovih pitanja, trenutna sagovornica činila vrednom dodatnog truda.

„Otkriću vam jednu advokatsku tajnu. Sudenje je borba u kojoj nema mesta a često ni vremena za emocije. Vezivanje za klijenta i pokušaj razumevanja njegovih unutrašnjih nemira, strasti i rana može vas učiniti nesposobnim za profesionalni zadatak. Zamislite vrhunskog hirurga. Lako ga može paralisati saznanje da se na operacionom stolu nalazi osoba do koje mu je stalo. Njegovo dete, na primer. Morate biti hladni i precizni, a to ne možete ako se suviše upustite u odnos sa klijentom.“

Riđokosa mu uputi dug, odobravajući osmeh.

„Još neko?“ Pogledom je prošao po amfiteatru.

Nekoliko brzo podignutih ruku potvrdilo mu je da su želeli još, ali je zvono označilo kraj još jedne pravne klinike na kojoj je nedeljom uveče povremeno gostovao. Uz galamu i buku izazvanu sklapanjem velikih drvenih klupa, studenti su napuštali popularnu „peticu“. Dok je pakovao beleške u torbu, primetio je da je riđokosa vidljivo sporija u spremanju od kolega. Delovalo je da je željna još malo razgovora. Kad se uverila da je većina kolega izašla u hodnik, laganim korakom prišla je katedri.

„Oprostite ako sam bila napadna, ali sami ste krivi. Predavanje je bilo fantastično. Nisam vam se predstavila. Bojana Novaković, novinarka portala *Istražitelj*:“

„Napadni? Naprotiv! Postavili ste veoma zanimljivo pitanje. Nikola Bobić, nesuđeni profesor.“ Nasmejao se, vadeći iz džepa sakoa uvek spremnu posetnicu. „Apsolvent?“

„Zapravo, ne.“ U devojčinom pogledu prepoznao je neodlučnost koja se sreće kod osoba uhvaćenih u laži. „Nisam uopšte student. Došla sam na predavanje samo da bih vas upoznala. Znam mnogo o vama i pratim vaš rad. Nekoliko puta sam čak dolazila na suđenja u kojima ste branili. Međutim, do vas je prilično teško doći, tako da sam odlučila da žrtvujem nedeljno veče i postanem uljez među pravnicima. Eto, to je moja mala prevara.“ Nasmejala se koketno.

„Ha! Još jednom ste potvrdili da pravnik može biti bilo ko.“ Nikoline usne razvukoše se u osmeh. Energija neobičnog slepog putnika prijala mu je sve više.

Zajedno su izašli na ulicu, zakrčenu kolonama bučnih vozila. Prve kapi kiše najavljivale su dolazak još jednog tipično neprimetnog beogradskog proleća, koje će naglo prerasti u vrelo leto. Uz zaglušujuću buku sirena, iz pravca Tašmajdana promakla je duga kolona policijskih vozila koja je preko tramvajskih šina odjurila ka Slaviji. Voda odbačena sa kolovoza prskala je po pešacima koji su čekali na semaforu. Neko je glasno opsovao. Dvojica saobraćajaca pokušavala su da uvedu kakav-takav red u narastajući saobraćajni kaos, ali činilo se da njihovo prisustvo samo doprinosi stvaranju još veće gužve.

Veštim potezom ruke Nikola iz metalne kutijice izvuče prstohvat burmuta. U trenu, tamni prah završi u njegovim nozdrvama. Riđokosa ga zbunjeno pogleda.

„Ne bojte se“, reče on. „Samo duvanski prah koji mi pomaže da lakše podnesem još jedan period pušačke apstinencije.“

„Ne bih želela da se namećem, ali, ako ne žurite, možda bismo mogli da se sklonimo negde i popijemo piće dok kiša ne prestane. Očigledno je i neka gužva u gradu. Šta mislite? A volela bih da čujem još nešto o istinama i lažima vaših klijenata.“

Nepogrešivo je umeo da prepozna žene koje negde u džepovima kriju neobjašnjivi magnet. Bojana je mirisala na nevolju. Bila je jedna od onih o kojima se posle susreta razmišlja, koje se sutradan pozivaju na kafu i sa kojima je, nemoguće izbeći problem. A imao je dovoljno problema. Da stvar bude gora, njegova nova poznanica bila je od najopasnije vrste opasnih. Zračila je neodoljivošću. Prvi put posle mnogo vremena pomislio je da bi veče u restoranu sa ženom moglo biti nešto više od predigre za jednokratni ili povremeni seks. Zainteresovala ga je. Želeo je da sa njom još malo priča o istini i laži. Ili obrnutim redom.

„Niste od onih koji lako odustaju.“ Nasmejao se. „Možda *Madera*? Blizu je.“

Na pešačkom prelazu začu kako negde iz dubine velike crne torbe zvoni mobilni. Najednom, do tada nasmevano lice devojke postaje zabrinuto. Po nekolicini „ko“, „kada“ i „kako“, uspeo je da zaključi da joj sa druge strane saopštavaju informacije koje je smatrala važnim. Hitro ih je zapisivala u maleni notes. Završivši razgovor, okrenula se ka njemu:

„Sranje! Oprostite... Nismo ni znali šta se dogodilo! Urednica mi je upravo javila da su pronašli izmasakrirano telo narodnog poslanika Radovana Kovača! Gospode! Zatečen je vezan i isečen u svojoj kući. Zbog toga je ovaj haos na ulicama. Možete li da verujete? Moram odmah do redakcije. I sve to pred izbore!“

Nekoliko trenutaka stajali su na kiši koja je padala sve jače.

„Uh... I to baš sada, kada sam vas konačno upoznala.“ Uputila mu je kratki osmeh. A onda ga je sasvim neočekivano zagrlila, gurnuvši mu u ruku komadić hartije.

„Javite se. Bilo bi dobro da se ponovo vidimo!“

Krajičkom oka video je kako je uskočila u taksi koji je stajao u koloni na semaforu.

Zaista nisu morali baš sada da ga ubiju!

Odmotao je zgužvano parče papira, na kojem ga je, ispod tri znaka „X“, čekao Bojanin broj.

Koračajući preko Tašmajdanskog parka, koji se zbog kiše brzo ispraznio, bio je zaokupljen mislima o neobičnom susretu. Tek u blizini Crkve Svetog Marka setio se informacije o ubijenom Kovaču.

Ovaj grad postao je potpuni horor. Počinju i međusobno da se ubijaju. Možda je tako i bolje...

Na semaforu kod Glavne pošte ugledao je još jednu kolonu zaustavljenih vozila. Činilo se da su, svi do jednog, vozači legli na sirene. Buka je bila nenasnosna. U gomili pokislih ljudi koje je pljusak zatekao nespремne, prepoznao je ostarelog, tamnoputog ratnog vojnog invalida Gavrila, koji je pomoću štaka koja je zamenjivala nogu ostavljenu u semberijskom blatu, jedva uspevao da održi ravnotežu. Njegov sakati komšija, kojeg je na ovom mestu redovno zaticao, nije propustio priliku da ga pozdravi i time mu stavi do znanja da i ovoga puta od uglednog advokata očekuje banku. Sretali su se toliko puta da je Nikolu oslovljavao po imenu.

Kako i ne bi, kada je na mene, za razliku od države koja ga je gurnula u klanicu a potom ostavila na ulici, uvek mogao da računa.

Gurnuo mu je stodinarku u šaku, verujući da bi bilo kakvo prekidanje rituala prizvalo lošu karmu. Pokisao, ali sa razvučenim osmehom, njegov sada već redovni pratilac zahvali mu sa: „Bog ti sreće dao“, i dodade:

„Jesi l' čuo da su skenjali poslanika? Sad javili na radiju! Bili smo zajedno na ratištu devedes' druge. Samo ja ovako bangav i dalje mrdam, a on mudonja otpevô svoje.“ Široki osmeh otkri polupraznu vilicu.

Nije obraćao pažnju na Gavrilova naklapanja. Želeo je da se što pre dovuče do Kosovske i pobegne u stan koji je u ovim trenucima delovao kao poslednje utočište u gradu koji je sve više mirisao na nevolju.

PONEDELJAK, 14. MART

Iako je konferencija za novinare počinjala u podne, Ana Basta je već u 11 sati i 15 minuta bila u liftu velike zgrade državnih organa u Nemanjinoj ulici. Nakon noći provedene na dežurstvu koje se neočekivano pretvorilo u najznačajnije u njenoj dosadašnjoj karijeri, i posledičnog nespavanja, znala je da ne izgleda najbolje. Osećala je umor koji se nagomilao u celom telu. Ipak, uspela je da pre uzlaska u taksi na nekoliko minuta utrči u stan i *Lankomovim* korektorom prikrije podočnjake.

Nema toga što prava šminka, na pravoj ženi, barem nakratko ne može sakriti, pomislila je bacivši hitri pogled na veliko ogledalo u širokom bešumnom liftu.

Svirepo ubistvo Radovana Kovača uznemirilo je čak i naciju naviklu na gotovo svakodnevna razračunavanja ljudi bliskih politici, biznisu i podzemlju. Vest o iskasapljenom telu kontroverznog političara, zatečenom u njegovoj spavaćoj sobi, predstavljala je konačan dokaz da zemlja ponovo tone u anarhiju. Međutim, i da toga nije bila svesna, znala bi da je reč o događaju od posebnog značaja već na osnovu činjenice da ju je rano jutros, prvi put od kada rade zajedno, na privatni telefonski broj pozvala šefica. Gordana Ivić, beogradska viša javna tužiteljka, nikada nije komunicirala na taj način, naročito ne sa njom. Odavno je bilo poznato da je Gordana ne podnosi i da je smatra nabedenim snobom. Ana je znala da šefica duboko veruje da joj ne pripada bilo kakav ozbiljnije plaćeni posao, a kamoli tužilačka funkcija. Gordana je pokazivala posebnu upornost u kontrolisanju njenih predmeta, isticanju zamerki na njen rad i iznošenju zluradih opaski na kolegijumima na račun njenog

oblačenja, frizure ili govora. Jednom rečju, bila je svesna da šefici ozbiljno ide na živce, ali je mogla da živi sa tim. Ni Gordana nije ništa manje bila odvratna njoj. Pa ipak, jutros joj je, očigledno raspoložena, čestitala brzo hapšenje osumnjičenog, prvi put rekavši kako je Ana ovoga puta osvetlala obraz.

Glavna tužilja čekala ju je u kabinetu republičkog tužioca koji se trenutno nalazio u jednoj u nizu studijskih poseta nekoj od bivših nesvrstanih zemalja, sa kojima je srpsko tužilaštvo navodno razmenjivalo iskustva u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Kada je sekretarica najavila Anu, ponovo suprotno protokolu koji je sledila u ovakvim slučajevima, Gordana je sama otvorila vrata i pozvala je da uđe. Kabinet je bio jedan od retkih u zgradi u kojima su tragovi socrealističke epohe uspešno sakriveni. Miris kože koji je dopirao sa velikih klupskih troseda, masivni drveni nameštaj, nekoliko prigodnih ulja na platnu i pažljivo odabrane ukrasne biljke stvarali su atmosferu koja je predstavljala luksuz u inače ružnoj kockastoj zgradi.

„Vidi se da nisi mnogo spavala.“ Uglovi tankih usana na kojima je Ana nepogrešivo prepoznala neželjeni trag neprecizno nanetog karmina, razvukli su se u nešto nalik osmehu. Iako su Gordanine reči neupućenima mogle zvučati kao brižna konstatacija odgovornog nadređenog, znala je da je isključivo reč o korišćenju zgodne prilike da u njenom pravcu bude ispaljena još jedna otrovna strelica.

„Vrpoljila sam se po krevetu i san mi nije dolazio na oči“, uz ironičan osmeh procedi Ana. „Šalim se, naravno! Cele noći sam sa Drobnjakom bila na uviđaju, a posle hapšenja čekala sam u stanici da dovedu malog. Rano jutros pitala sam izveštaj. Ali sada sam OK. Hvala na brizi.“

„Bila sam u kontaktu sa Drobnjakom, i rekao mi je da ste dobro odradili posao“, službenim tonom nastavi Gordana. „Najvažnije je što je izvršilac odmah uhapšen. Jasno ti je o kakvom predmetu je reč. Celokupna javnost je na nogama. I sve to baš sada! Nema ni mesec dana do izbora! Zato sve ovo ima i dodatnu težinu... Povlače paralelu sa Đinđićem...“

Ana ju je slušala trudeći se da deluje uključeno.

„Republički tužilac pozvao je rano jutros iz Manile“, nastavi Gordana. „Celo pre podne ne prestaju da zvone telefoni. Zvao me je i premijer i rekao je da ćemo imati punu podršku Vlade i da je sada prioritet brzo podizanje optužnice i brza, stroga presuda. Ekipe stranih novinara će biti na konferenciji.